

un cel boirós, com de tempesta, tenyit del sol esmorteït entre la boira.

2 maig

Una croada a Catalunya. – Una molt explicable tendència m’impulsa quan tinc entre les mans un llibre amb índex onomàstic, en el qual, de prop o de lluny, pot ésser feta una referència a la nostra terra, a cercar-hi immediatament el seu nom. Una tendència semblant és la que, davant del catàleg d’una biblioteca estrangera, em mena tot seguit a preguntar-me si hi hauria algun llibre català, i, en cas que hi sigui, quin serà aquest llibre. És així, per exemple, com quatre anys enrere vaig constatar que a la biblioteca de la Universitat de Lausana la nostra literatura es trobava representada pel famós discurs presidencial d’En Guimerà a l’Ateneu Barcelonès i per *La mitja taronja*. És així com vaig adonar-me que, fa dos anys, a la biblioteca de la Lliga de Nacions, secció de minories nacionals, no hi havia encara res que fes referència al nostre plet. En inquirir si no tenien alguna cosa de la nostra producció, em fou respost molt amablement que sí; i en la resposta traspuava un to d’elogi, d’altra banda ben explicable: tenien, entre algunes altres publicacions, com les del servei del paludisme, la col·lecció dels Anuaris de l’Institut d’Estudis Catalans.

A la biblioteca de la Universitat ginebrina vàrem trobar també algunes publicacions de l’Institut d’Estudis (algun Anuari, no tots), la tesi doctoral d’Amadeu Pagès

sobre *Ausias March et ses prédécesseurs*, algunes publicacions de l'Institut de química aplicada, i *L'Atlantida* i el *Canigó* de Verdaguer. Biblioteques com la Nacional de París o com la del British Museum de Londres contenen una quantitat tan gran d'obres catalanes o relatives a la nostra terra, que tots els estudiosos que les han freqüentades saben prou bé com s'hi poden emprendre estudis aprofundits sobre història, literatura, arqueologia, filologia, etc. Les sorpreses, en aquestes grans biblioteques, són més aviat reservades a altres aspectes. He escrit (12 abril 1927) la que va reservar-me la biblioteca del Museu Britànic, la primera vegada que vaig treballar-hi, amb el llibre *Selvatana amor* de Guerau de Liost.

Passada la impressió de l'agradable sorpresa, vaig posar-me a treballar. Entre les obres que vaig consultar hi havia la *Sigil·lografia catalana* de Ferran de Sagarra. No tenien sinó el primer volum, i una nota en el catàleg indicava que la publicació havia cessat. Vaig desfer l'error:

—¿Vós n'heu vist el segon volum? —em preguntava el bibliotecari, dubitatiu.

—No en dubteu —responia.

—¿N'esteu segur? —insistia.

—Absolutament.

Va prendre'n nota. D'això fa més d'un any. Suposo que a hores d'ara el volum ja hi deu ésser.